

బౌద్ధాంకలు

“గత వేసవిలో మా అన్నా, నేనూ బొంబాయి వెళ్ళాం!” అంది లక్ష్మి. చాలాకాలం తర్వాత కలుసుకున్నా నేమో, ఎడ తెరిపిలేకుండా చెప్పేస్తోంది. పదిహేడేళ్ళకే ఎంత ఆరిందాలా మాట్లాడేస్తోంది! అసలే వాగుడుకాయ! నిజాని కదో వార్తాకాదు; ఈ కథకు ప్రారంభమూ కాదు... లక్ష్మి చెబుతూనేవుంది -

“రకరకాల వా తావరణాలనుంచీ, రకరకాల ప్రదేశాల నుంచీ శరవేగంతో దూసుకుపోయింది మా తెయిను. బొంబాయి చేరేసరికి మధ్యాహ్నం. పన్నెండయింది...”

స్తేషనులో దిగిన జనం కిటకిట లాడుతున్నారు. అంత పెద్ద బొంబాయికి అంత చిన్న గేటు పెట్టడం అన్యాయమే అని పించింది. అయినా మేమేం చేయగల్గం? జనమంతా వెళ్ళే

సోమసుందర్ కథలు

వరకూ ఆగడం మంచిదనుకున్నాం. ఒక ప్రక్కగా నుంచున్నాం. చిత్రమేమంటే మర్యాదకోసం వెనక్కు ఉండిపోయినందువల్ల ఒరిగే లాభమేమీ ఉండదు. పైగా చేతగానితనం బయటపడుతుంది!... తెలుగు మహాకవి ఒత్తినే అన్నాడా? - 'వెనకపడితే వెనకేనోయ్!' అని... అచ్చంగా అలాగే అయింది మా పని!...

టిక్కెట్లు వాపసు చేసి, బయటపడేసరికి కనీసం పావు గంటయినా పట్టి ఉంటుంది. ఆ స్టేషను తీవి, ఆ అందం, హుందా తనం- అబ్బ! చూసితీరవలసిందే! మేమూ బయటికివచ్చామో లేదో, స్టేషనుకెదురుగా, టాక్సీ స్టాండింగు ప్రక్కనే, ట్రాఫిక్ జలెండు లాన్ దగ్గర ఒక పెద్దగుంపు పోగుపడి వుంది. ఇంచుమించు స్టేషన్ లో బయటపడ్డవాళ్ళంతా అక్కడ చేరి తమాషా చూస్తున్నట్లుంది. రకరకాల కేకలు... బొబ్బలు... ఏమిటో ఎవరికీ తెలియదు!"

నేనాశ్చర్యంగా వింటున్నాను. నా ఆశ్చర్యంచూస్తూ కాసేపు ఆపింది లక్ష్మి...

"బాగ్రీతగా చూస్తుండు; ఇది బాంబాయి తెలుసా?" అన్నాడు మా అన్న సామానులు టాక్సీస్టాండింగు దగ్గర దింపిస్తూ... తాను గబగబ అడుగులువేస్తూ గుంపుకేసి వెళ్ళిపోయాడు. చుట్టూ దీర్ఘకాయలు నిలబడి ఉన్నారు. నాకు

బొత్తిగా ఏం జరుగుతున్నదీ తెలియటంలేదు. నేనొక కంట సామాను చూస్తున్నాను, రెండో కంట గుంపును పరిశీలిస్తున్నాను.

పది నిమిషాలు గడిచింది; మా అన్న రాలేదు... మా అన్న ఆజానుబాహుడు. వస్తాదులా ఉంటాడు. దెబ్బలాటలం లే చొరవగా దూసుకుపోతాడు. ఏం జట్టితెస్తాడో ఏమో?... నాకు ఆదుర్దా పెరిగిపోతోంది. సుమారు ముప్పయ్యారుగంటలు ఏకటాకీని బండిలో కూర్చుని ఉన్నామేమో, నా బుర్ర బోరెత్తిపోతోంది. విసుక్కున్నాను. మా అన్నను తిట్టు కున్నాను. 'చీ యిదెక్కడి మేళం? ఎంతకీ రాడేమిటి! వెధవ గాడవ....'

2

పోలీసులుమాత్రం ప్రత్యక్షమయ్యారు! గుంపును చెదిరి పొమ్మని కేకలు వేస్తున్నారు, లాఠీలు నేలపై బాదుతున్నారు.. గుంపు చీలింది. ఇద్దరు పోలీసులు చెరోప్రక్కా నడుస్తున్నారు. మధ్యలో ఒక నడిపయస్కరాలుంది. దానిని నడుపుకుంటూ నా మాందునుంచే తీసుకుపోతున్నారు. ఆమె చేతుల్లో ఒక పసిపాప ఉంది. పది నెలలు వయసుంటుందేమో? రాగి రంగు శరీరం; నల్లనిజాత్తు...గుండ్రంగా రబ్బరు బొమ్మలా చక్కగా ఉంది. ఎందుకో గుక్కతిప్పకుండా ఏడుస్తోంది. ఆడమనిషి మాంచిబలంగా, మోటుగా ఉంది. తాంబూలం నములుతోంది పెదవులు ఎర్రగా ఉన్నా - పళ్ళుగా రెక్కీ నల్లగా ఉన్నాయి.

సోమసుందర్ కథలు

మరాటిలో ఏదో గొణుగుతూ నడుస్తోంది. పోలీసులు అదమం యిస్తున్నారు...

“ఇంతకీ జరిగిందేమిటి? ఎందుకు ప్రోగుపడ్డారు జనం? ఆ మనిషెవరు?” అంటూ గబగబ ప్రశ్నలు కురిపించాను. లక్ష్మి సవ్యతూ అందుకుంది.

“చెబుతానుండండి, అప్పటికింకా నా కేమీ తెలియండే! మా అన్న యింకా రావడంలేదని, విసుక్కుంటూనే ఉన్నాను. స్రిగ్గా అల్లంత దూరంలో వస్తూ కనిపించాడు. ప్రక్కనే ఎవరో ఉన్నారు. మాట్లాడుకుంటూ నెమ్మదిగా వస్తున్నారు. ఎర్రగా, నిండుగా, ఎత్తుగా ఉన్నారాయన. చక్కని ఖరీదయిన సూటు వేసుకున్నారు. గౌరవంగా పెద్ద మనిషి తరహాగా ఉందాయన మొగం! వాళ్ళిద్దరూ నా దగ్గరగా వచ్చేశారు. అన్నతో ఆయన తీవ్రంగా చర్చిస్తున్నారు. హిందూస్తానీ యింగ్లీషూ కలగలిపి మాట్లాడుతున్నారు వాళ్ళిద్దరూ! నాకు దగ్గరగా వచ్చిన తర్వాత, ఆ పెద్దమనిషి, “రండి నా కారు వచ్చింది! మిమ్మల్ని డ్రాప్ చేస్తాను” అన్నారు గౌరవంగా!

వెంటనే మా అన్న - ‘అబ్బే లేదండీ, థాంక్స్, మా చెల్లీ నేనూ అంథర్ వెళ్ళాల్సి!’ అన్నాడు. పరస్పర అభినందన లాంఛనాల్ని ముగిశాయి. ఆ పెద్దమనిషి చిరునవ్వుతో వెళ్ళిపోయాడు, ఆది నన్ను దేశించో! మా అన్నని ఉద్దేశించో! నా

కర్ణంకాలేదు. నన్ను సమీపిస్తూనే మా అన్న—“సామాను జాగ్రత్తగా ఉందా?” అన్నాడు, పరీక్షించాడు. టాకీని పిలిచాడు. సామాను పెట్టించాడు. ఎక్కికూర్చున్నాం.

షట్టర్సు వేస్తూ మా అన్న స్వగతంగా అన్నట్లు అంటున్నాడు—

“వెధవ డబ్బు!—డబ్బుకోసం మనుషులు ఎంతటి ఖూతుకష్టమైనా చేస్తారు! రాను రాను మరీ రాక్షసత్వం పెరిగి పోతోంది!” అని.

నాకేం అర్థం కాలేదు. దేన్ని గురించి చెబుతున్నాడో! ఇంతట్లోకే ఇంత విరక్తి ఎందుకు కలిగిందో?—ఏమీ అర్థం కావడంలేదు ..

3

“ఏమిటి జరిగిందసలు? ఏమిటా గుంపు?” అని అడిగాను—అంటూ లక్ష్మి చెప్పుకుపోతోంది. తాను వచ్చేముందో ఆడదాన్ని పిల్లతో సహా పోలీసులు తీసుకుపోవడం చూశావా అని వాళ్ళన్న అడిగాడు. ‘అదీ అసలు కారణం’ అంటూ యుక్తాయింపాడు.

“ఆ.. ఆ.. అవునవును. దుబ్బులా వుంది వాప! గుక్కపెట్టి వడుస్తోంది.” అని జవాబు చెప్పింది లక్ష్మి! వాళ్ళన్న చెప్పిన దాని కథను లక్ష్మి చెబుతోంది.

“ఆ జనం పోగయిన స్థలంలో ఆ మనిషి పాపను చూపిస్తూ అడుక్కుంటోందట! ఆ పిల్ల పుట్టక గుడ్డిదని, ఎవరూ దిక్కులేనిదనీ చెబుతోందట! పాప కళ్ళను ఒకగుడ్డతో కట్టేసిందట! డబ్బులు బాగానే రాల్తున్నాయి. ఉదయంనుంచీ అడుక్కుంటూనే ఉందట!...” అంటూ మా అన్న కథంతా చెబుతున్నాడు. టాక్సీవేగంగా పోతోంది, రోడ్డుదాటకుంటూ జనాన్ని తప్పించుకుంటూ... ఒక కంటితో నేను బొంబాయి నగర శోభ తిలకిస్తున్నాను. మేడలు ఆకాశాన్నంటు తున్నాయి. రెండో కంట మా అన్నని కనిపెడుతున్నాను. వాడి ముఖం ఉద్రేకంతో జేవురించి ఉంది. ఊపిరి గట్టిగా పీలుస్తున్నాడు. “అయితే ఏంజరిగింది?” ఉత్కంఠతో...

“ఇప్పుడు నన్నిక్కడికి దిగపెట్టిపోయాడు చూశావా? ఆయనొక గొప్ప డాక్టర్. బొంబాయిలో పేరుమోసిన కంటి వైద్యుడు. ఆయనా యిప్పుడే ట్రెయిన్ దిగి వస్తున్నాడు అందరినీ అడిగినట్టే ఆయన్నీ ధర్మం అడిగిందట అది. వెంటనే ఆయన పై సలిచ్చి యధాలాపంగా తన దారిని తాను పోలేడు. ‘ఏదీ ఆ కట్టు చూపించు. వీలయితే నేనా కళ్ళు బాగుచేస్తాను’ అంటూ బిచ్చగతై నడిగాడట. ‘వద్దులండి. బాబూ, మీదారిని మీరు వెళ్ళండి అదేచాలు!’ అన్నదే కాని కట్టు విప్పలేదట

డాక్టర్ కి పట్టుదల పెరిగింది. అనుమానమూ నచ్చింది. కట్టు విప్పమని వత్తిడి చేశాడు. జనం పోగవనారంభించారు.

డాక్టర్ గారి మాటవిని కట్టువిప్పి చూపించమని, ఒత్తి డిచేసాడు. ఆ ముష్టిది వినలేదు. జనానికి పట్టదల పెరిగింది. ఎవరో మొండివాళ్ళు ఆమనిషిని గట్టిగా పట్టుకుని— పిల్ల కళ్ళకు కట్టిన గుడ్డ విప్పేశారు! ఆముష్టిదాని బండారం బయటపడిపోయిందని లబోదిబోమని అరవనారంభించింది. నోటికివచ్చిన కామకూతలు కూస్తోంది.”

“అసలు పాప గుడ్డిది కాకపోయినా అలా మోసం చేస్తోందా?” అన్నాను అమాయకంగా! సాధారణంగా ఇలాంటి నటన ముష్టివాళ్ళకు పరిపాటే కదా అన్నదృష్టితో! “అబ్బే! కాదు చెల్లీ! ఆపాప కళ్ళ మీద రెండు బొద్దెంకల్ని పెట్టి కట్టేసింది. ఆబొద్దెంకలు పసిదాని కనుగుడ్లు పొడుచుకు తినేస్తున్నాయి!” అన్నాడు మాఅన్న తీవ్ర బాధతో మూలుగుతూ!

“అయ్యబాబోయ్! బొద్దెంకలే!” అన్నాను నేను. శ్రోతగా నాకే యింత ఆశ్చర్యం కలిగితే లక్ష్మీ ఎంత బాధ పడిందో!

“నూడు చిత్రం! తద్వారా నోరెరుగని పసికూనని గుడ్డిదాన్ని చేసి తన పబ్బరి గడుపుకోవాలని ఆముష్టిదాని ఆలోచన! ఎంత దారుణాలు చేస్తారో చూడు! అన్నాడట వాళ్ళన్న!

వాళ్ళన్న కళ్ళలో కోపమూ, అసహ్యమూ స్పష్టంగా నాకే కనిపించాయి!

“ఎంత దారుణం! మా నవత్యం మరటకలీసి పోతోంది!
తిర్వాత ఎమైంది?”

“డాక్టరుగారు ఒదిలిపెట్టలేదు. కళ్ళులేని నిర్భాగ్యులకు
నేత్రదానం చేయడమే తన జీవిత ధ్యేయంగా పెట్టుకున్నాడు.
సృష్టి యిచ్చిన నేత్రాల్ని మనిషి తన స్వార్థం కోసంకావాలని
విచ్చిన్నం చేస్తుంటే ఎలా చూసి ఊరుకుంటాడు? పోలీసుల్ని
పిలిపించారు. కేసు పెట్టించాడు. ఆ ముష్టిదాన్ని అరెస్టు
చేయించాడు అక్కడన్న వాళ్ళని సాక్షం వేయించాడు!”

“ఇలాంటి దుర్మార్గులకి తగిన శిక్ష పడాలిందే!” అని
లక్ష్మి తన అభిప్రాయం ప్రకటిస్తే - పాళ్ళన్న - “పేదరికం, ఆకలి
అజ్ఞానం మనిషిని ఎంత రాక్షసిగా మారుస్తుందో!” అన్నాడట!
ఇందులో ఏది నిజమో శ్రోతగా నేను తేల్చుకోలేకపోయాను.

బిడ్డ పుట్టగానే కొందరు ముష్టి వాళ్ళు నూదితో కళ్ళు
కుట్టేసి, పెంచనారంభిస్తారట! అంధత్వం వాళ్ళ వ్యాపారానికి
గొప్ప పెట్టుబడి. అలాంటి కథలు నే నిదివరకే ఎన్నో వినాను.
బొద్దెంకల కథ చిత్రమే మరి!

ఏమైతేనేం - దేశమంతా రకరకాల గ్రుడ్డివాళ్ళ గుంపు
లాగ పెద్ద ఆర్తనాదం చేస్తున్నట్లు తోచింది నాకు. దీనజన
సముద్రం ఘోషిస్తున్నట్లు వినిపించింది నాకు!

[ప్రచురణ : ఆంధ్ర సచిత్ర నావప్రతిక 28-11-80]

